

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123463544
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:6123463544.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C., zastúpený Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 1.843,65 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 90 eur.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietá.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 1.843,65 eur, úroku v sume 10,26 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 7,5 % ročne zo sumy 2.335,63 eur od 16.02.2023 do 27.02.2023, vo výške 7,5% ročne zo sumy 2.294,35 od 28.03.2023 do 18.04.2023, vo výške 7,5 % ročne zo sumy 2.233,65 od 19.04.2023 do 13.06.2023, vo výške 7,5 % ročne zo sumy 2.143,65 od 14.06.2023 do 25.07.2023, vo výške 7,5 % ročne zo sumy 2.063,65 od 26.07.2023 do 22.09.2023, vo výške 7,5 % ročne zo sumy 1993,65 od 23.09.2023 do 16.11.2023, vo výške 7,5 % ročne zo sumy 1.843,65 eur od 17.11.2023 do zaplatenia a náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že ako žalobca uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 16.05.2019 Úverovú zmluvu č. 4905022317 (ďalej len „ÚZ“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 3.290,- eur zo strany žalobcu. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 96 pravidelných mesačných splátkach po 59,21 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď úver riadne a včas nesplácal. Napriek opakovaným upozorneniam dlžné splátky nedoplatil, a teda nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Na základe tejto skutočnosti žalobca v zmysle Hlavy Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy dňa 31.01.2023 pristúpil k zosplateniu budúcich splátok úveru a vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalobca poskytol žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinností, žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom zo 09.11.2023 žalovaného k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu v

posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu. Žalovaný ku dňu podania žaloby celkovo uhradil sumu 2.993,40 eur. Ako vyplýva z prehľadu splátok a úhrad, žalobca eviduje voči žalovanému dlh vo výške 1.853,91 eur, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: úrok vo výške 10,26 eur, táto suma predstavuje úrok z 2.-43. splátky spolu vo výške 10,26 eur, zosplatená istina vo výške 1.843,65 eur, táto suma predstavuje len istinu splátok po zosplatení za 44.-96. Splátky spolu vo výške 1.843,65 eur.

2. O nároku žalobcu Okresný súd Banská Bystrica rozhodol tak, že v rámci upomínacieho konania vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v súlade s petitom žaloby.

3. Žalovaný v podanom odpore doručenom súdu 05.01.2024 poukázal na tú skutočnosť, že ide o spotrebiteľskú právnu vec, preto je potrebné použiť všetky právne normy týkajúce sa spotrebiteľského práva. Žalobca nepreukázal, že mu riadne doručil predmetné výzvy na zaplatenie dlžnej sumy tej ktorej omeškanej splátky ani nevyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru. Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku, nesplnenie predpokladov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. V žalobe absentuje akékoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva jeho uplatňovaný nárok, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku. Žaloba žalobcu je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne) úplnosťou navrhovaných dôkazov nemôže obstáť a už z takých dôvodov, ale najmä z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uplatnený návrh nie je možné považovať za oprávnený z dôvodu, že žalobca nesplnil podmienky stanovené s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a teda nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky. Zo spisu vyplýva, že žalobca neupozornil na možnosť zosplatiť dlh jednorazovo, ako to predpokladá vyššie uvedené ustanovenie majúce rozhodujúci dopad na tento žalobcov návrh. Inak povedané, žalobca síce vyhlásil okamžitú splatnosť celého úveru, ale na túto skutočnosť nijako predtým neupozornil, nesplnil teda všetky zákonom ustanovené predpoklady. Nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Zmluva taktiež obsahuje zmluvné podmienky, ktoré svojím obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v jeho neprospech, čo by súd mal ex offio zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné (poplatky za upomienky). Poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-448/17, z 20.19.2018. Neuznáva peňažný nárok v celom rozsahu.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol súdu predkladá výzvu, ktorú adresoval žalovanému a upozornil ho na možnosť zosplatenia budúcich splátok. Jedná sa o výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.12.2022, daná na poštovú prepravu dňa 28.12.2022 pod podacím číslom RF698619707SK doručená dňa 30.12.2022, výzvu k splateniu celého úveru zo dňa 31.01.2023, daná na poštovú prepravu dňa 01.02.2023 pod podacím číslom RF698876895SK doručená dňa 03.02.2023. Poukázal na to, že strata výhody splátok je dohodnutá v úverovej zmluve a uvedené jednostranné právne úkony sa preukázateľne dostali do dispozičnej sféry žalovaného.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to predžalobnou výzvou zo dňa 22.02.2023 a podacím hárkom, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 16.05.2019, Úverovými zmluvnými podmienkami, Informáciami o poistení a Poistnými podmienkami zo dňa 25.05.2018, Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.12.2022 s poštovým podacím hárkom, Výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 31.01.2023 s poštovým podacím hárkom, Výpisom čerpania splátok a úhrad č. 4905022317, Odporom proti platobnému rozkazu zo dňa 05.01.2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 15.01.2024 s prílohami, a to výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.12.2022, podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RF698616707SK, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 31.01.2023, podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RF698876895SK, vyjadrením žalobcu zo dňa 21.03.2021 s prílohami, a to prehľadom splácania, výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.12.2022, podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RF698619707SK, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 31.01.2023, podacím hárkom, výpisom zo sledovania zásielok Slovenskej pošty k zásielke č. RF698876895SK, posúdením schopnosti splácať spotrebiteľský úver, úverovou správou, potvrdením Finančnej správy Slovenskej republiky, daňovým priznaním, faktúrami, prílohou č. 1 k úverovej zmluve, vyjadrením žalobcu zo dňa 29.04.2024 s prílohami, a to amortizačnou tabuľkou k zmluve č. 49050222317, písomným podaním žalovaného zo dňa 08.01.2024, Priemernými úrokovými mierami úverov poskytnutých v eurách rezidentom Eurozóny zo stránky Národnej banky Slovenska za obdobie roka 2019, vyjadrením žalobcu zo dňa 29.05.2024 a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Medzi žalobcom ako spoločnosťou a žalovaným ako klientom bola dňa 16.05.2019 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č.4905022317. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 3.290 eur. Klient bol povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 3.290 eur pri ročnej úrokovej sadzbe 14,92 % p.a., RPMN predstavovala 16,00 %. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 96 mesačných splátkach po 59,21 eur. Splatnosť mesačnej splátky bola 15. deň v mesiaci. Dátum prvej splátky bol 03.07.2019. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 5.684,16 eur.

7. Podľa hlavy 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., platných od 25.5.2018, úver musí klient splácať riadne a včas v stanovených mesačných splátkach. Počet, výška a termín splatnosti jednotlivých splátok sú uvedené v zmluve. Jednotlivé splátky sa skladajú z príslušnej časti úverovej istiny a úrokov a úhrady za poistenie (ďalej iba „splátka“), ak nie je v zmluve alebo v týchto úverových podmienkach uvedené inak. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy je splátkový kalendár obsahujúci rozpis jednotlivých splátok. Splátkový kalendár bude zaslaný po uzatvorení zmluvy.

8. Z výpisu čerpania splátok a úhrad predloženého spolu so žalobou vyplýva, že žalovaný uhradil k predmetnému úveru sumu 2.993,40 eur.

9. Podľa výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 22.12.2022 žalobca žalovaného vyzval na úhradu sumy 166,42 eur s tým, že ak v lehote 15 dní od doručenia výzvy nebude uvedená suma uhradená, bude žalobca požadovať okamžité jednorazové vrátenie celého úveru. Na poštovú prepravu odovzdal žalobca výzvu adresovanú žalovanému dňa 28.12.2022. Výzva mala byť doručená dňa 30.12.2022, čo vyplýva z údajov o sledovaní zásielky č. RF698619707SK.

10. Z výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 31.01.2023 vyplýva, že žalobca v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov, vyplývajúcich z úveru číslo 4905022317 vyzval žalovaného k splateniu celého úveru čerpaného na základe tejto zmluvy. Na poštovú prepravu odovzdal žalobca výzvu adresovanú žalovanému dňa 01.02.2023. Výzva mala byť doručená dňa 03.02.2023, čo vyplýva z údajov o sledovaní zásielky č. RF698876895SK.

11. Predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu zo dňa 22.02.2023, žalobca žalovaného vyzval na úhradu sumy 2.543,08 eur, a to do 7 dní od odoslania výzvy. Výzvu odovzdal žalobca na poštovú prepravu dňa 10.11.2023.

12. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 21.03.2024 uviedol, že žalovaný čerpal poskytnutý úver spolu vo výške 3.290,00 eur a žalobcovi uhradil do podania žaloby sumu 2.993,40 eur a po podaní ešte sumu 90,00 eur, teda spolu 3.083,40 eur. Žalovanému neboli účtované zmluvné pokuty ani poplatky za poskytnutie úveru. Žalobca platby žalovaného do dňa podania žaloby zarátal nasledovne: sumu 998,98 eur na úhradu istiny, sumu 1.547,05 eur na úhradu úroku, sumu 447,37 eur na úhradu zosplatennej istiny. Žalobca si dojednal so žalovaným ročnú úrokovú sadzbu v hodnote 14,92% p.a. pri výške mesačnej splátky 59,21 eur a pri splatnosti prvej splátky do dňa 03.07.2019 a splatnosti nasledujúcej do 15.dňa toho ktorého mesiaca 15.08.2019 a nasl. s počtom splátok 96 s dátumom splatnosti 15.06.2027. Žalovaný si plnil svoje zmluvné povinnosti riadne a včas do dňa 20.10.2022 a následne sporadicky vykonal úhrady. Žalovaný uhradil žalobcovi sumu 2.993,40 eur, a teda bonita žalovaného v čase poskytnutia úveru bola v poriadku. Žalobca predkladá konajúcemu súdu listiny, z ktorých vychádzal pri skúmaní bonity žalovaného: a. Interný dokument o posúdení bonity, b. Úverová správa z registrov dlžníkov, c. daňové priznanie, d. faktúry žalovaného a e. dodatok o refinancovaní. Žalobca zobral do úvahy, že uvedený úver bol poskytnutý na refinancovanie iných dlhov žalovaného v zmysle ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca zverom uvádza, že zmluva obsahuje všetky obsahové náležitosti RPMN je vypočítaná na základe údajov uvedených v úverovej zmluve za predpokladu, že „Predpoklady použité pre výpočet – dátum poskytnutia úveru 03.06.2019 s mesačnou splátkou 59,21 eur a počtom splátok 96.“ Žiadal konanie zastaviť v časti o zaplatenie sumy 90,00 eur.

13. Žalobca v podaní zo dňa 29.04.2024 predložil súdu Amortizačnú tabuľku a Prehľad úhrad k zmluve č. 4905022317. Poukázal na závery Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS/260/2021-41 z 26.8.2021 a tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove z 30.1.2023, sp.zn. 7CoCsp/29/2022, z 25.1.2024, sp.zn. 3CoCsp/42/2023, z 3.4.2023, sp.zn. 3CoCsp/51/2022.

14. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní poukázal na to, že pri vyhlásení predčasnej splatnosti, ale aj tomu predchádzajúcej výzvy na zaplatenie dlžnej splátky, nie sú splnené základné podmienky určitosť tohto právneho úkonu. Z predmetných jednostranných právnych úkonov žalobcu nevyplýva z akých splátok, respektíve, pre ktorú konkrétnu splátku tento vyhlasuje predčasnú splatnosť a nie je definovaný ani rozpis, respektíve špecifikácia daného dlhu z čoho teda je zložený. Žalobca preukazuje doručovania týchto jednostranných právnych úkonov poštovými podaciami hárkami, respektíve informačným výpisom z poštového podniku, čo je nedostatočné a nesvedčí o skutočnosti reálneho doručenia týchto jednostranných právnych úkonov do sféry dispozície dlžníka, môžu svedčiť jedine o možnom odoslaní, respektíve o tom, že pošta vykázala svoju činnosť, reálne však takýto dôkaz je možné preukázať len verejnou listinou, ktorou je doručienka s podpisom konkrétneho adresáta. Poukázal tiež na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, nakoľko zo strany žalobcu neboli dostatočne skúmané všetky podmienky pre získanie všetkých informácií o schopnosti žalovaného splácať úver, taktiež v zmluve nie je celkový rozsah nákladov alebo teda čiastka, ktorá ako náklad popri istine je nákladom spotrebiteľa. Poukázal tiež na postup žalobcu, ktorý nepredložil zmluvu, ktorá bola žiadaná na preskúmanie, keďže na túto zmluvu nadväzuje zmluva posudzovaná v tejto veci a bez tejto zmluvy de facto nie je možné celý právny vzťah riadne vyhodnotiť v tom zmysle, aby aj žalobca vedel, či má alebo nemá nárok na jednotlivé plnenia. V prípade, že strana, ktorá má povinnosť predložiť takýto zásadný dôkaz a tento nepredloží, pričom ako vyplýva zo samotného tvrdenia žalobcu má možnosť predložiť túto uvedenú zmluvu, avšak ju nechce predložiť, tak najvyšší súd už uviedol, že takýto nedostatok je potrebné vykladať jednoznačne v neprospech toho, kto toto bremeno dôkazu neunesie, respektíve nedoloží takýto dôkaz. Preto je potrebné následne, či už započítať plnenia, ktoré by vyplývali z toho koľko sa refinancovalo na danú zmluvu v prospech žalovaného, ako keby ich zaplatil a to je reálnym dôvodom prečo žalobca nepredložil túto zmluvu, keďže si je vedomý, že táto zmluva pravdepodobne má taktiež vady a nemá nárok na príslušenstvo s titulom tejto zmluvy.

15. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 29.05.2024 vyplývalo iba ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a súhlas s konaním v neprítomnosti žalobcu.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

18. V zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a

bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

20. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

21. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm.

b) a c) alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

22. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

23. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

29. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

31. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

32. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

33. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

34. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

35. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

36. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

37. Podaním doručeným súdu dňa 21.03.2024 žalobca vzal žalobu čiastočne späť v časti o zaplatenie 90,00 eur, a to pred prvým pojednávaním vo veci, súd preto v časti o zaplatenie uvedeného nároku konanie zastavil.

38. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom ako spoločnosťou a žalovaným ako klientom bola dňa 16.05.2019 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č.4905022317. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 3.290,- eur. Žalovaný bol povinný poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 3.290,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 14,92 % p.a., RPMN predstavovala 16,00 %. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 96 mesačných splátkach po 59,21 eur. Splatnosť mesačnej splátky bola 15. deň v mesiaci. Dátum prvej splátky bol 03.07.2019. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 5.684,16 eur.

39. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

40. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok

(čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

41. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

42. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné.

43. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

44. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy, v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, v prípade, že výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premičaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

45. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

46. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

47. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premičané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premičaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Začiatok plynutia premičacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Jednotlivé splátky sa opäť premičujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok.

48. Ako je zrejmé zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splatnosť úveru bola rozvrhnutá na 96 mesiacov. Prvá splátka bola splatná dňa 03.07.2019 (bod 38. zmluvy). Žaloba bola podaná na súde dňa 07.12.2023. Premičaných tak mohlo byť najviac 17 splátok po 59,21 eur splatných od 03.07.2019 do 20.11.2020, čo predstavuje sumu 1.006,57 eur. Úhrady žalovaného v sume 3.083,40 eur tak boli

zarátané aj na premlčané splátky v celkovej výške 1.006,57 eur. Žalobca si tak neuplatnil žiadnu premlčanú splátku úveru.

49. V zmysle zmluvy bol spotrebiteľský úver žalovanému poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 14,92 %.

50. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

51. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

52. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

53. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov (96 mesačných splátok) v máji 2019 činil úrok 7,11 % p.a. (nové obchody). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

54. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

55. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

56. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

57. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje

na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

58. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolačný súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

59. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014.

60. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 209,85% z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 109,85% prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

61. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že úroková sadzba v máji 2019 pri úveroch so splatnosťou do 1 roka bola 5,29%, so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola dokonca iba 4,99% a pri splatnosti úverov nad 5 rokov vo výške 7,11%. Úroková sadzba dohodnutá v zmluve prevyšuje aj všetky uvedené priemerné úrokové miery minimálne dvojnásobne.

62. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnené žalobou a úhrady žalovaného vykonané na uvedený nárok započítal na istinu úveru.

63. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

64. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívy dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s

uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

65. Rovnaké závery vyplývajú tiež z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/46/2022 z 30. 03. 2023, podľa ktorého „pokiaľ ide o ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, toto ustanovenie nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby a prípadne ďalších zložiek odplaty s dobrými mravmi, nakoľko predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán, prípadne ďalšie okolnosti.“

66. Súd poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevylučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požíčavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednaní spotrebiteľskej zmluvy.“

67. Pokiaľ ide o konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

68. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68 % ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56 %.

69. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že je bez akýchkoľvek pochybností, že odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi netvorí len úrok, ale aj poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Osobitný

význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podlieha súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie. V súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoCsp/31/2022 z 27. 10. 2022. Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty (porovnaj § 9 ods. 14 zákona o spotrebiteľských úveroch).

70. Pokiaľ by dodávateľ v rámci odplaty za úver požadoval aj ďalšie poplatky a náhradu rôznych nákladov, súd v prvom rade posúdi ich dôvodnosť (aj napríklad v súvislosti s tzv. teóriou skutočného plnenia v spotrebiteľských zmluvách, kedy je súd povinný skúmať, či zmluvná podmienka neobsahuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 18Co/109/2011) a až následne by porovnal, či celková odplata nie je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

71. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07.11.2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

72. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamená, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

73. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

74. „Aplikáciu § 3 OZ nevylučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

75. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

76. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S neprimeranými úrokmi vo výške 17,70 % ročne pri prípustnej celkovej výške odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7CoCsp/54/2020 z 24. 06. 2021: „Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i

úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.“ ... „Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Dohodnutá úroková sadzba 19,90 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam október 2016 pri úveroch nad 5 rokov vo výške 8,83 % ročne o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má preto oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka).“

77. V obdobnej veci iného dodávateľa Krajský súd v Prešove v rozsudku sp.zn. 22CoCsp/15/2023 z 22. 08. 2023 konštatoval, že súd prvej inštancie „správne prihliadol na súlad zmluvnej dohody o úrokoch s § 39 Občianskeho zákonníka, že sa nesmie priečiť dobrým mravom, čo v tomto prípade nebolo dodržané. Zmluvne dohodnutý úrok (18,10 %) viac ako dvojnásobne prevyšoval priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami v období uzavretia úverovej zmluvy (6,84 %), v dôsledku čoho úverová zmluva bola neplatná v časti odplaty. Žalobcovi tak vznikol nárok iba na vrátenie nesplatenej časti istiny bez úrokov...“

78. S ohľadom na novšiu judikatúru súd žalobcovi nárok na úrok z úveru pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 39 a § 41 Občianskeho zákonníka) nepriznal, ako je uvedené vyššie.

79. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

80. Je potrebné navyše zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

81. Súd v konaní zistil, že žalobca skúmal bonitu žalovaného predtým ako s ním vstúpil do zmluvného vzťahu, t.j. jeho schopnosť úver v budúcnosti splácať, avšak je potrebné uviesť, že toto skúmanie sa na základe predložených listinných dôkazov javí iba ako formálne.

82. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23.09.2020).

83. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa

splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

84. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami.

85. Žalobca uvádza a aj predložil v súvislosti so skúmaním bonity žalovaného interný dokument, z ktorého je zrejmé, že príjem klienta z dokladu bol vo výške 272,00 eur, pričom životné minimum žiadateľa / žalovaného bol 205,07 eur. Výška splátky úveru poskytnutého inou spoločnosťou predstavovala výšku 71,94 eur, ktorá by však bola novým úverom skonsolidovaná. Výška splátky schváleného úveru bola 59,21 eur. Zostatok tak predstavoval sumu 7,72 eur. Žalobca sa uspokojil s daňovým priznaním žalovaného a 3 faktúrami, ktoré žalovanému ako podnikateľovi vystavila firma MITALIC s.r.o. na sumu 900,00 eur v januári 2019, na sumu 890,00 eur vo februári 2019 a 880,00 eur v apríli 2019.

86. Tu je potrebné zdôrazniť, že od roku 2016 do roku 2018 bolo žalovanému odmietnutých iných úverov, ako to vyplýva z predloženej úverovej správy z registra dlžníkov. Žalovaný ako zdroj príjmu ako podnikateľ udáva sumu 570,- eur, pričom žalobca vôbec neoveril jeho bežný účet, či podnikateľský účet, uspokojil sa iba s daňovým priznaním, z ktorého je zrejmy zisk žalovaného v sume 3271,15 eur, čo predstavuje sumu 272,60 eur mesačne. Navyše neskúmal žiadne výdavky na strane žalovaného (doklady SIPO, bežný účet, iné dlhy).

87. Najzávažnejším nedostatkom pri skúmaní bonity žalovaného však je, že nedošlo ku skutočnému overeniu výdavkov na strane žalovaného. Neskúmal bežný účet žalovaného, neskúmal skutočné výdavky na strane žalovaného. Nie je jasné aké výdavky na živobytie mal žalovaný, aké náklady mal na bývanie. Uvedené skutočnosti žalobca neskúmal napriek tomu, že žalovaný v žiadosti uviedol iný príjem, aký vyplynul žalobcovi z predložených dokladov o príjme.

88. Všetky tieto skutočnosti v ich súhrne mali viesť žalobcu k podrobnejšiemu skúmaniu bonity žalovaného, najmä vo vzťahu k jeho výdavkom.

89. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovaného, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, pri uzatváraní zmluvy. Súd nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaného, teda kde tento býval, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzal a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jeho výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovaného, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

90. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovaného pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovaného súd nepovažuje za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa – žalovaného, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

91. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovanej splácať dlh zo zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk nie je dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Pri overovaní bonity žalovaného nemal žalobca k dispozícii údaje o výdavkoch žalovaného, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020 v súvislosti s posudzovaním bonity žalovaného v obdobnej veci žalobcu.)

92. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovaného, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

93. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

94. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

95. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcom dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

96. Ďalej je však potrebné uviesť, že predmetný úver je bezúročný aj z dôvodu absencie obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ totiž ide o ročnú percentuálnu mieru nákladov, táto je definovaná v ust. § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Ročnou percentuálnou mierou nákladov sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vo svojich ustanoveniach priamo považuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za jeden zo základných predpokladov pre výpočet RPMN, je nepochybné, že takýto predpoklad musel byť priamo uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 9 ods. 2 písm. h) o spotrebiteľských úveroch. V uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je obsiahnutý údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Za takejto situácie žalovaného ako spotrebiteľa nemožno považovať za

takého, ktorý pri uzavretí zmluvy poznal všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý poznal všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku. V súvislosti s vyššie uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16CoCsp/13/2022 z 27. 03. 2023, ktorý vyššie uvedený nedostatok v obdobnej veci žalobcu považoval za dôvod bezúročnosti spotrebiteľského úveru.

97. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vo svojich ustanoveniach priamo považuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za jeden zo základných predpokladov pre výpočet RPMN, je nepochybné, že takýto predpoklad musel byť priamo uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere a to pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 9 ods.2 písm. h) tohto právneho predpisu. V posudzovanej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je obsiahnutý údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Za takejto situácie žalovaného ako spotrebiteľa nemožno považovať za takého, ktorý pri uzatváraní zmluvy poznal všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku za takého, ktorý poznal všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku (v súlade s uvedeným porovnaj aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7CoCsp/36/2022 z 24. 04. 2023 v súvislosti s absenciou uvedenej náležitosti v obdobnej veci iného dodávateľa).

98. Žalobca mohol mať v danom prípade na základe predmetnej úverovej zmluvy najviac nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie (spotrebiteľský úver je bez úrokov a bez poplatkov, rozpor úroku s dobrými mravmi).

99. Odhliadnuc od vyššie uvedeného je potrebné doplniť a poukázať na nasledovné: Z bodu 46. zmluvy ako aj Prílohy č. 1 k zmluve, ktorú žalobca predložil je zrejmé, že žalobcom poskytnuté finančné prostriedky mali byť použité na úhradu predošlého záväzku žalovaného v sume 1661,- eur u oného veriteľa (Poštová banka, a.s.) a predošlého záväzku žalovaného v sume 1034,- eur u žalobcu zo zmluvy č. 6901041536 a je zrejmé, že žalovaný uzavrel túto zmluvu z dôvodu, aby sa z poskytnutej sumy uhradili jeho záväzky z iných spotrebiteľských zmlúv, ktoré sú špecifikované v uvedenom bode. Zvyšná suma mala byť poskytnutá žalovanému v sume 595,- eur (vyplatená na jeho účet).

100. Pokiaľ tak ide o rozsah záväzku žalovaného z posudzovanej zmluvy, pochybnosti o tomto rozsahu nevznikajú iba ohľadne sumy 2256,- eur (595,- eur + 1661,- eur)

101. Pokiaľ však ide o zmluvu č. 6901041536 uzavretú so žalobcom, uvedenú zmluvu žalobca súdu napriek výzve nepredložil s odôvodnením, že je pre rozhodnutie nepodstatná (podanie z 29.4.2024). Podľa názoru súdu práve naopak, podstatnou pre rozhodnutie je táto zmluva práve v súvislosti s posúdením rozsahu záväzku žalovaného.

102. Podľa ust. § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase zavretia zmluvy zo dňa 16.5.2019, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavru novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 7 ods. 3, 6 až 14, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až j), m) a r), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16 až 23 a § 25 až 27. To platí aj vtedy, ak na veriteľa prešla alebo bola prevedená pohľadávka z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pôvodného veriteľa.

103. Vzhľadom na vyššie cit. ustanovenie vznikajú pochybnosti, či žalobca preukázal existenciu záväzku žalovaného z predchádzajúcej úverovej zmluvy č. 6901041536 a najmä rozsah tohto záväzku pri uzatváraní zmluvy z 16.5.2019. Takáto zmluva je totiž svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku (privatívnou nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky.

104. V zmysle citovaného § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch je tak predpokladom uzatvorenia novej zmluvy skutočnosť, aby podmienky splácania úveru vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom

úvere neboli pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania úveru vyplývajúce z pôvodnej zmluvy. K zhoršeniu podmienok splácania uzatvorením novej zmluvy by mohlo dôjsť napríklad v prípade, ak predchádzajúce záväzky boli premlčané, alebo boli dojednané neprimerane vysoké úroky, úver poskytnutý zmluvou mohol byť posúdený pre absenciu náležitostí zmluvy ako bezúročný a bez poplatkov a podobne. Takýmto spôsobom by si uzatvorením novej zmluvy veriteľ mohol zabezpečiť vymożenie pohľadávok, na ktoré by inak nemal nárok (porovnaj napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/173/2017 z 28. 06. 2018).

105. V danom prípade, na preukázanie dôvodnosti svojho nároku bol žalobca povinný predkladať dôkazy, okrem samotnej zmluvy tiež jej platobnú históriu od začiatku úverového vzťahu až do ukončenia, aby bolo zrejmé, v akej reálnej výške bol poskytnutý predchádzajúci refinancovaný úver žalovaného, akú sumu tento uhradil k predmetnému úveru, na čo boli jeho splátky a platby započítané, teda aká suma bola započítaná na istinu, aká na úroky, aká na poplatky a aký bol teda skutočný dlh žalovaného a z čoho pozostával ku dňu uzatvorenia zmluvy z 16.5.2019, ktorou bol jeho predchádzajúci záväzok vo vzťahu k žalobcu nahradený. V prerokúvanej veci bola tak podmienkou platnosti úverovej zmluvy z 16.5.2019, podľa ktorej sa má poskytnutým úverom uhradiť skorší záväzok žalovaného voči žalobcovi, existencia takéhoto záväzku žalovaného respektíve existencia tohto záväzku v rozsahu uvedenom v spotrebiteľskej zmluve. Pokiaľ takýto záväzok v uvedenom rozsahu neexistoval, bola by zmluva neplatná a žalobca by tak z nej nemohol od žalovaného nič požadovať. Zo skutkového stavu vyplynulo, že žalobca nepreukázal existenciu takéhoto pôvodného záväzku žalovaného v rozsahu, ktorý je deklarovaný v zmluve, pričom dôkazné bremeno ohľadne uvedenej skutočnosti leží práve na žalobcovi (musí preukázať existenciu uplatňovaného nároku).

106. Súd o zamietnutí žaloby rozhodol už na základe vyslovenia bezúročnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy zo 16.5.2019 a tej skutočnosti, že dlh žalovaného doposiaľ nebol splatný v celom rozsahu (k uvedenému pozri odôvodnenie nižšie), avšak poukazuje aj na tento osobitný dôvod pre zamietnutie žaloby, nakoľko za daných okolností je zrejmé, že rozsah záväzku na dlžnej istine úveru žalovaného ku dňu uzatvorenia posudzovanej zmluvy (16.5.2019) bol nepochybný iba vo výške 2256,- eur (595,- eur + 1661,- eur). Vzhľadom na bezúročnosť úveru a celkové úhrady žalovaného v sume 3083,40 eur, uvedená nepochybná istina úveru bola už žalovaným uhradená, žaloba žalobcu tak nebola dôvodná a túto bolo potrebné zamietnuť aj z tohto osobitného dôvodu.

107. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

108. V súvislosti s tým, že posudzovaný úver bol žalobcom poskytnutý na refinancovanie iného úveru (iného dodávateľa), súd považuje za potrebné uviesť, že nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pre prípad, ak je vylúčená aplikácia ust. 7 ods. 19 - 23 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch však pozná prípad, kedy je vylúčená aplikácia ust. 7 ods. 1 tohto zákona, a to práve podľa § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavrujú novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vylúčenie aplikácie ust. § 7 v tejto veci z dôvodu ustanovenia § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch však žalobca ani netvrdil ani neunesol dôkazné bremeno k splneniu zákonných podmienok podľa tohto ustanovenia, a to predložením pôvodnej úverovej zmluvy, ktorá nemá horšie podmienky splácania ako nová uzavretá (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/42/2022 z 22. 08. 2023).

109. Z uvedeného tak vyplýva záver, že buď je potrebné zotrvať na dôvode bezúročnosti úveru pre neskúmanie bonity žalovaného, ako to súd uviedol vyššie a na dôsledkoch z nej plynúcich (pripomínajúc, že uvedené nie je jediným dôvodom bezúročnosti posudzovaného úveru), alebo považovať zmluvu za neplatnú pre nepreukázanie rozsahu záväzku žalovaného vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu v zmluve

deklarovanej istiny a z uvedeného dôvodu žalobu zamietnuť, nakoľko nepochybný rozsah záväzku (2256,- eur) už bol žalovaným uhradený.

110. V prípade zotrvania na závere bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako sa ním súd zaoberal vyššie (rozpor s dobrými mravmi, neskúmanie bonity, absencia obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere), jedná sa iba o nárok na splatnú istinu úveru, respektíve istinu splátok, ktoré sa doposiaľ stali splatnými, a to hneď z viacerých dôvodov.

111. V prvom rade je to dôsledok neskúmania bonity žalovaného s odbornou starostlivosťou, nakoľko takýto dôsledok je časťou aplikačnej praxe odvolacích súdov spájaný aj s nedodržaním skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou (vyššie cit. ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Za týchto okolností žalobca zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, keď riadne neskúmal príjem a výdavky žalovaného, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t.j., že žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovaných jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024).

112. Žalobcovi tak mohol súd priznať iba istinu doposiaľ splatných splátok.

113. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v danom prípade nemožno považovať za platné.

114. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

115. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

116. Ako to vyplýva zo žalobcom predložených listinných dôkazov, výzva zo dňa 22.12.2022 na zaplatenie podľa §53 ods. 9 O.Z. bola doručovaná dňa 30.12.2022, kedy sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Vo výzve je len konštatované, že bude vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, pretože žalovaný neuhradil dlžnú sumu 166,42 eur. Z obsahu tohto podania nie je jednoznačne zistiteľné pre ktorú splátku mieni žalobca postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Z obsahu Výzvy k splateniu celého úveru vyplýva, že listina bola vyhotovená dňa 31.1.2023, v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úveru, žalobca žalovaného vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru na základe tejto zmluvy. Z obsahu tejto listiny ide o písomný jednostranný prejav veriteľa voči dlžníkovi. Z listiny však nevyplýva, pre ktorú splátku dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ. Keďže predčasné zosplatenie pohľadávky žalobcom ako dodávateľom neobsahuje jednoznačné, jasné a určité nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie týchto jednotlivých úkonov tak, aby spotrebiteľ, teda aj žalovaný, týmto úkonom porozumel a skutkový dej mal nezameniteľný, k platnému zosplateniu úveru pre jeho neurčitosť § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedošlo. Hmotnoprávne úkony žalobcu svojim obsahom odporujú zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky pre ktorú žalobca pristupuje k mimoriadnej splatnosti úveru a okolnosti za akých k tomu došlo, preto takýto nejednoznačný právny úkon nemôže mať žiadne právne následky. Pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať ex offo (porovnaj v súvislosti s neplatnosťou zosplatenia rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022).

117. V posudzovanej veci neboli splnené kumulatívne zákonné podmienky pre uplatnenie práva žalobcu podľa § 565, § 53 ods. 9 OZ, pričom zo žalobcom predložených výziev nevyplýva, s ktorou konkrétnou splátkou zmluvy bol žalovaný v omeškaní (porovnaj v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.13CoCsp/24/2021 z 27. 04. 2022).

118. V danom prípade tak výzva k splateniu celého úveru (č.l.30) neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods.

9 Občianskeho zákonníka. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň pre posúdenie určitosti a následnej možnosti, či k zosplateniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024, rovnako rozsudok Krajského súdu Prešov 17Co/171/2018zo dňa 04.04.2019). Porovnaj tiež rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021, kde súd uviedol, že „neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca jednorazovo predčasne zosplatnil celý dlh, vyplývajúci z úveru, spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu žalobcu pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

119. Platnosťou mimoriadneho zosplatenia sa vo vyššie uvedených intenciách zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý poukázal na to, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/2/2023 z 25. 01. 2024).

120. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatenia úveru, mohol žalobcovi priznať iba istinu splatných nepremičaných splátok do dňa vyhlásenia rozsudku.

121. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Ku dňu vydania rozhodnutia súdu bola uhradená pohľadávka do výšky 3.083,40 eur, bolo potrebné započítať celé plnenie na splatnú istinu. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatenia úveru, bolo jeho povinnosťou sa vypořadať s amortizáciou istiny, a to prostredníctvom amortizačnej tabuľky (§ 9 ods. 5 ZoSÚ).

122. Za tejto situácie sa v prípade aplikačnej praxe sudov vyskytujú viaceré názory:

123. Podľa jedného názoru, keďže dlh žalovaného je bezúročný a bez poplatkov, v zmluve bolo dohodnuté, že dlh bude uhradený za 96 mesiacov, v takom prípade bude výška splátky istiny úveru mesačne predstavovať 34,27 eura (úver vo výške 3.290,00 eur : 96 splátok = 34,27 eur, splátka istiny úveru). V súvislosti s uvedeným výpočtom súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022.

124. Podľa ďalšieho názoru je potrebné vychádzať z amortizácie úveru určenej vo formulárovej zmluve práve žalobcom (amortizačná tabuľka na čl. 134 a 135 spisu). V súvislosti s takýmto postupom porovnaj závery rozsudku Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022.

125. Do dňa vyhlásenia rozsudku 30.05.2024 tak bolo splatných na istine pri nezohľadnení amortizácie podľa predloženej amortizačnej tabuľky najviac 58 splátok po 34,27 eur, teda spolu 1.987,71 eur (úver vo výške 3.290,00 eur : 96 splátok = 34,27 eur, splátka istiny úveru) a po zohľadnení predloženej amortizačnej tabuľky (čl. 134 a 135 spisu), bolo podľa tejto listiny na istine dňa vyhlásenia rozsudku 30.05.2024 splatných iba 1.854,10 eur (posledná splátka pred vyhlásením rozsudku bola splatná dňa 20.05.2024), pričom uhradených je celkovo 3.083,40 eur. V oboch prípadoch tak zatiaľ žalovaný uhradil viac, ako bol povinný v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z predloženej amortizačnej tabuľky je zrejmé, že ku dňu vyhlásenia rozsudku mal žalovaný povinnosť uhradiť 1.854,10 eur (k úhrade splátky splatnej k 20.05.2024). S poukazom na uvedené je zrejmé, že žalovaný uhradil dlžnú splatnú istinu v zmysle amortizačnej tabuľky v plnom rozsahu. Vo zvyšku nárok žalobcu nie je splatný, preto na neho v čase vyhlásenia rozsudku nemá zákonný nárok. Súd preto žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

126. Aj v prípade, že by súd považoval zosplatenie úveru za platné, žalovaný by bol celkovo povinný uhradiť žalobcovi najviac 206,60 eur (poskytnutá istina úveru 3.290 eur – všetky úhrady žalovaného v sume 3.083,40 eur= 206,60 eur), preto aj za daných okolností by súd musel žalobu zamietnuť minimálne

nad uvedenú sumu 206,60 eur. Aj pre uvedený prípad by totiž platilo všetko vyššie uvedené, týkajúce sa vyhlásenia úveru za bezúročný a bez poplatkov.

127. Pokiaľ v tejto súvislosti žalobca poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 260/2021 z 26. augusta 2021, z jeho záverov je zrejmé nasledovné: „V konaní všeobecné súdy riešili otázku výkladu toho, aký vplyv má to, že podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov, na povinnosť dlžníka splatiť úver v dohodnutých splátkach. Pri zodpovedaní tejto otázky súdy dospeli k záveru, že dlžník je povinný takýto úver splatiť vo výške dohodnutých splátok, teda že záver o bezúročnosti nemá žiaden vplyv na výšku dohodnutých splátok v tom význame, že jednotlivé splátky by sa mali pomerne znížiť o úroky a poplatky. Takýto výklad všeobecných súdov nie je v rozpore so žiadnym ustanovením zákona a v podstate je vyplnením jeho medzery, či skôr dotvorením následkov pomerne nového inštitútu spotrebiteľského práva. Tento výklad vedie k tomu, že dlžník nie je povinný platiť dojednané úroky a poplatky, no istinu musí splatiť v dojednanej výške splátok. Na tomto závere nie je badateľné žiadne popretie zmyslu zákona, ktoré by narúšalo spravodlivosť alebo ktoré by bolo možné považovať za svojvoľné.“

128. Zo záverov tohto nálezu je zrejmé to, že postup, ktorý súdy zvolili nepovažuje za svojvoľný a považuje ho za vyplnenie medzery v zákone. Zjednodušene povedané, ústavný súd pripúšťa, že j možné k danej problematike pristupovať aj uvedeným spôsobom, pričom nemožno takýto výklad považovať za svojvoľný. Z tohto rozhodnutia však nevyplýva, že by to bol jediný správny spôsob, alebo že by nebolo možné vyplniť medzeru v zákone iným prístupom, teda, že sa jedná o príkaz, či jediný správny výklad.

129. V tejto súvislosti však súd poukazuje na Odlišné stanovisko sudcu E. F. k výroku a odôvodneniu nálezu č. k. III. ÚS 260/2021 z 26. augusta 2021.

130. Ústavný súd preskúmava len to, či zákony neboli vyložené spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ak si akýkoľvek účastník zmluvného vzťahu, a teda nielen spotrebiteľ, dohodne splácanie dlhu (plnenie v splátkach), takáto dohoda mu zaručuje právo na plnenie v splátkach. Uvedené právo nie je absolútne a môže byť prelomené vyhlásením predčasnej splatnosti. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka; v spotrebiteľských veciach je režim sprísnený, § 53 ods. 9). Pred všeobecnými súdmi nebolo sporné, že uvedené právo na predčasnú splatnosť sa veriteľovi (žalobcovi) nepriznalo. To ale znamená, že právo dlžníka (tu sťažovateľky) na dopltenie splátok z úverového vzťahu zostalo nedotknuté. Ak by teda súd v rozpore s obsahom zmluvy a v predstihu rozhodol o zaplatení časti nároku, ktorý podľa zmluvy ešte nie je splatný, takéto rozhodnutie by popieralo samotný úver, ktorého splatenie bolo dohodnuté v splátkach. Rovnako by boli závery napadnutého rozsudku postavené proti podstate inštitútu predčasnej splatnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Takéto rozhodnutie by bolo vnútorne rozporuplné, pretože na jednej strane by vychádzalo zo stavu, že predčasná splatnosť úveru do úvahy neprichádza, no na druhej strane by predčasnú splatnosť fakticky nariaďovalo.

131. Takáto právna konštrukcia, ktorou by súd konal proti samej podstate práva na plnenie v splátkach, môže mať negatívne následky obzvlášť v prípade dlhotrvajúcich úverov a pri väčšom objeme úverových prostriedkov, tak ako je tomu v prejednávanej veci (96 mesačných splátok). Konštrukcia narúša podstatu a zmysel predčasnej splatnosti, ktorej sa v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie venuje pozornosť: V prvom rade, pokiaľ ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa predčasného splatenia uvedenú v dlhodobých zmluvách z dôvodu neplnenia povinností zo strany dlžníka počas určitého obdobia, je úlohou vnútroštátneho súdu predovšetkým preveriť, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 77 a 78 svojich návrhov, či možnosť predajcu alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná, či sa táto možnosť priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné vo vzťahu k dobe splácania úveru a k jeho výške, či táto možnosť predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatňovaných v tejto oblasti a či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takéto podmienka uplatní, umožnia, aby odvrátil účinky takejto splatnosti

úveru (porovnaj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2013 vo veci C-415/11 Mohamed Aziz, ECLI:EU:C:2013:164).

132. Rozhodnutie, ktorým by súd priznal dosiaľ nesplátnú časť nároku žalobcovi, by nerefletovalo na podstatu a zmysel amortizačnej tabuľky relevantnej pri spotrebiteľských úveroch. Amortizačná tabuľka špecifikuje zložky splátok úveru podľa časti dopadajúcej na istinu, úroky a poplatky (napr. rozsudok SD EÚ z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti , ECLI:EU:C:2016:842). Veriteľ nemá zákonný podklad na jednostranné vyplňanie „priestoru“ dopadajúceho v splátke na úroky istinou z inej splátky. Takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s princípom ekvivalencie, podľa ktorého nie je prípustné v dotknutej veci postupovať menej výhodne ako v iných úverových vzťahoch, pri ktorých rovnako nie je možné naplniť predčasnú splatnosť. V preskúmvanej veci by takýmto rozhodnutím v časovom predstihu aj bez aktivácie defaultu súd neumožnil vykonať žalovanému jeho právo na ešte len v budúcnosti splatnú splátku. Takéto rozhodnutie by bolo proti podstate splátok úverového vzťahu ako zákonného inštitútu.

133. K názoru, že je potrebné vychádzať z amortizačnej tabuľky sa súd priklonil najmä preto, že bolo práve v možnostiach žalobcu, ktorý ako dodávateľ koncipoval formulárovú zmluvu, aby nastavil amortizáciu splátok úveru. Nastavenie splácania spôsobom, ako to žalobca pripravil v posudzovanej zmluve, je za riadneho chodu vecí (riadneho splácania úveru) v neprospech spotrebiteľa, ktorý uhrádza najprv úroky a poplatky vo väčšom rozsahu a až následne dochádza k prevažnej úhrade istiny. Pokiaľ je to práve žalobca ako dodávateľ, ktorý závadne konal, čoho dôsledkom bola bezúročnosť úveru a nemožnosť jeho predčasného zosplatenia (resp. neplatnosť zosplatenia), súd nevidí dôvody, prečo by za takej situácie mal byť zvýhodnený vo vzťahu k spotrebiteľovi opäť žalobca (!) a súd by mal v rozpore so žalobcom pripraveným obsahom zmluvy, tomuto priznať aj nárok na istinu, ktorý podľa zmluvy doposiaľ nie je splatný a uvedeným spôsobom modifikovať obsah zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

134. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

135. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

136. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

137. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

138. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu) (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

139. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. II. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nálež Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

140. Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou

uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniť žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzati žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zaviniť zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/12/2018 z 20. 11. 2018

141. Z pôvodne uplatnenej sumy 1.853,91 eur (istina v sume 1.843,65 eur + úrok 10,26 eur) spolu s ďalším nevyčísleným príslušenstvom, v časti o zaplatenie sumy 90,- eur s prísl. súd konanie zastavil z dôvodu úhrady zo strany žalovaného po podaní žaloby, pričom v tejto časti zaviniť zastavenie konania žalovaný. Vo zvyšku súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného. Žalobca bol procesne úspešný iba v časti nároku na zaplatenie sumy 90,- eur. Žalobcov úspech tak predstavoval 4,86 % (90 eur x 100 : 1.853,91 eur= 4,86%) a neúspech 95,14 %. Úspešnejšiemu žalovanému tak po odrátaní neúspechu od jej úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90 % (95,14 – 4,86 = 90,28%), pričom uvedenú náhradu mu súd proti žalobcovi aj priznal.

142. Nie je dôvod započítavať nevyčíslené príslušenstvo pohľadávky viažuce sa na úspešne priznanú istinu žalobcovi ako neúspech v otázke náhrady trov konania. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019. V súvislosti s vyššie uvedeným spôsobom určenia úspechu strán sporu, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/136/2017 zo dňa 31. 10. 2017, ktoré rozhodnutie zohľadňuje uznesenie NS SR sp.zn.6Obo/243/2007 z 27.11.2008.

143. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.